

7/5726

T.C.
ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI
Araştırma, Planlama ve Koordinasyon Kurulu Başkanlığı

00017043

Ankara

Sayı : B.15.O.APK.0.23.300 - 335
Konu : Yazılı Soru Önergesi

2570 E-7 SUBAT 2002

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İLGİ: T.B.M.M. Başkanlığı'nın 30.01.2002 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/5726-13153/31394 sayılı yazısı.

Hatay Milletvekili Sayın Mustafa GEÇER'in tarafıma tevcih ettiği 7/5726-13153 esas no'lu yazılı soru önergesi T.B.M.M. İç Tüzüğü'nün 99'ncu maddesi gereği cevaplandırılarak ekte gönderilmiştir.

Bilgilerinize arz ederim.

Zeki ÇAKAN
Bakan

EKLER _____ :
EK 1- Önerge Cevabı
(3 sayfa)

DAĞITIM:
Gereği _____ :
T.B.M.M. Bşk. Bilgi _____ :
Başbakanlık
Devlet Bakanlığı
(Sn. Hüsamettin ÖZKAN)

**HATAY MİLLETVEKİLİ SAYIN MUSTAFA GEÇER'İN
YAZILI SORU ÖNERGESİ VE CEVAPLARI
(7/5726-13153 Esas No'lu)**

Sorular 1,2,3,4,5,6,7:

Ankara Sanayi Odası (ASO)'nın yapmış olduğu araştırmalara göre 100 milyon kilovat elektrik için İsviçre'de 2.7 milyon dolar, Almanya'da 5.2 milyon dolar ödenirken, ülkemizde aynı miktar elektrik tüketimine karşılık 10 milyon dolar ödenmektedir. Avrupa ülkelerindeki fiyatlara göre birkaç kat fazlasını ödemektedir. Aynı araştırmaya göre Ülkemizdeki reel sektörde faaliyet gösteren işletmelerden iflas edenlerin önemli bir bölümünü yüksek fiyat karşısında rekabet edebilme şansını kaybetmelerinden olduğu görülmektedir.

- Hükümetin açıkladığı rakamlara göre 2001 yılındaki enflasyonun % 89 olduğu ülkemizde, elektrik birim fiyatlarına % 122 oranında zam yapılarak Avrupa elektrik piyasasının birkaç kat fazlasına çıkarılmasının nedenleri nelerdir?

- Yurdumuzda üretilen veya başka ülkelerden temin edilen elektrik birim maliyeti nedir? Maliyetler üzerine yüzde kaç karla tüketime arz edilmektedir?

- Basında çıkan haberlere göre bazı yörelerimizde elektrik kaçaklarının yüzde 80'lere vardığı iddia edilmektedir? Bu haberler doğru mudur? Bakanlığınızca bu konuda herhangi bir çalışma yapılmış mıdır? Yapılmış ise, hangi veriler elde edilmiştir?

- Elektrik kaçaklarının yurdumuz genelinde günden güne artarak yaygınlaşmasının sebepleri nelerdir?

- Elektrik birim fiyatlarına sık aralıklarla büyük oranlarda zam yapılmasının elektrik kaçaklarının artmasıyla bir ilişkisi var mıdır?

- Elektrik kaçaklarının önlenmesi için ne tür bir çalışma yürütmektesiniz?

- Elektrik borçlarından dolayı icra ve iflasın içerisine düşmüş işletmelerin tekrar ekonomimize kazandırılması, yurt içi ve yurt dışında rekabet şansının artırılması, sıkıntı içerisinde olan ve elektrikleri kesilen halkımızın bir nebze de olsa rahatlatılması amacıyla, elektrik kaçaklarının önlenmesinde önemli katkı sağlayacağı da göz önünde bulundurarak, elektrik fiyatlarının aşağı çekilmesi, elektrik fiyatlarının bir dönem için sabit tutulması, borçlarından dolayı elektriği kesilen abonelere ödeme kolaylığı getirilmesi, uygulamaları getirilemez mi?

Cevaplar 1,2,3,4,5,6,7:

TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2001 yılında abonelerine uygulayacağı satış tarifelerinin aylık ortalama % 1 oranında arttırılmasına karar verilmiştir. Bu kararın alınmasındaki en önemli etken 2001 yılı için Hükümetimizce Toptan Eşya Fiyatları Endeksinin yıl sonu artış oranının % 10, yıllık ortalama artış oranının ise %15,2 olarak öngörülmesi ve bu enflasyon hedeflerinin tutturulabilmesi için TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün 2001 yılı Ocak-Aralık döneminde satacağı elektrik enerjisinin birim fiyatlarının aylık olarak % 1 oranında arttırılmasına izin verilmesidir. TEDAŞ Genel Müdürlüğü Yönetim Kurulu'nun bu kararı gereğince Ocak ve Şubat aylarında elektrik enerjisi birim fiyatlarına aylık %1 oranında zam yapılmıştır.

21 Şubat 2001 tarihinde yaşanan kriz nedeniyle dalgalı kur sistemine geçilmiş ve dolar kurunda meydana gelen artışın TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün ve TEAŞ Genel Müdürlüğü'nün dövizle bağlı üretim maliyetlerini arttırması nedeniyle Hazine Müsteşarlığı tarafından dövizdeki değişime paralel zam yapılmasına izin verilmiştir.

2001 yılında TC Merkez Bankası ABD Doları Döviz Satış Kuru % 119,67 oranlarında artmış iken TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nün % 113,47 oranında artmıştır.

Elektrikte kaçak kullanım yıllar itibariyle artış göstermiş olup, 2000 yılında % 21 seviyelerine ulaşmıştır. Bu oran içinde teknik kayıpların oranı % 7 civarında olup, makul kabul edilen bir seviyededir. Bu oranın daha da aşağı çekilmesi için iyileştirme çalışmalarına başlanmış olup, kayıp ve kaçağı önleyici projelere Yatırım Programlarında birinci öncelik verilmiştir.

Kayıp ve kaçakların öncelikle makul seviyelere çekilmesi bilahare tamamen önlenmesi konusunda, TEDAŞ Genel Müdürlüğü Müessese ve Bağlı Ortaklık bazında mevcut kayıp kaçak ekiplerinin sayısı arttırılmış, bu bağlamda kayıp kaçığın merkez ünitelerince de yakından takibi amacıyla TEDAŞ Genel Müdürlüğü Merkez Teşkilatı Bünyesinde Reorganizasyona gidilerek yeni Daireler oluşturulmuştur. Tüm bölgeler kayıp kaçak taramasına tabi tutulmuş, tesbit edilen 165.000 civarında kaçak kullanıcı hakkında işlem yapılarak 41,9 Trilyon TL. kaçak tahakkuk ettirilmiştir.

Bu aşamada, 4736 sayılı Kanunun yürürlüğe girmesi ile İmar Mevzuatı nedeniyle abone olamayan tüketicilerin de abone olmalarına imkan sağlanmıştır. Kaçak kullanımlar da bu oranda aşağı çekilmiş olacaktır.

Ancak kaçak kullanımın, mevcut yaptırımların caydırıcılık unsuru taşımamasından kaynaklandığı, dolayısıyla kaçak kullanımın önlenmesi konusunda TEDAŞ Genel Müdürlüğü'nce alınan önlemlerin yeni yasal düzenlemelerle desteklenmesi halinde tam olarak önlenebileceği değerlendirilmektedir.

Bu itibarla kaçak kullanım ile ilgili çalışmalarımızın yasal düzenlemelerle desteklenerek kaçak kullanımın elektrik hırsızlığı olduğu dolayısıyla eşitler (aboneler) arasında fırsat eşitsizliği yarattığı, ayrıca vergi mevzuatı açısından da takibe alınması gerektiği yönünde yasaya dayalı kat'i caydırıcılık içeren yaptırımların uygulamaya konulması kaçak kullanımı büyük ölçüde önleyecektir.